

Miasto Toruń

Raport z konsultacji społecznych na temat ciągów pieszych na terenie zespołu staromiejskiego

**Urząd Miasta Torunia
Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków
Biuro Toruńskiego Centrum Miasta
Miejski Zarząd Dróg w Toruniu**

Wrzesień 2014 r.

SPIS TREŚCI

I Przedmiot konsultacji.....	3
II Przebieg konsultacji	4
III Zestawienie uwag uczestników konsultacji społecznych	5
IV Dokumentacja fotograficzna i graficzna.....	18
V Podsumowanie.....	21

I. Przedmiot konsultacji

Obszar Zespołu Staromiejskiego w Toruniu, wpisany na Listę Światowego dziedzictwa UNESCO, jest najbardziej reprezentacyjną częścią miasta. Wygląd budynków i ulic oraz układ urbanistyczny są uwarunkowane historycznie i podlegają ochronie prawnej. Stąd wszelkie zmiany dokonywane w tym miejscu muszą uwzględniać nadrzędny cel, jakim jest zachowanie wartości kulturowych tego obszaru.

Jednocześnie jest to przestrzeń intensywnie użytkowana przez mieszkańców, turystów, właścicieli obiektów handlowych i gastronomicznych. W związku z tym przestrzeń publiczna musi być dostosowana również do współczesnych potrzeb. Jednym z przykładów takich potrzeb są rozwiązania umożliwiające wygodne poruszanie się po starówce (chodniki lub ciągi piesze wykonane z płyt granitowych).

Przedmiotem konsultacji były potrzeby i oczekiwania mieszkańców oraz przedsiębiorców dotyczące poruszania się pieszych po obszarze Zespołu Staromiejskiego. Celem konsultacji było wypracowanie katalogu wytycznych, według których byłyby wykonywane w przyszłości remonty ulic na toruńskiej starówce.

Temat konsultacji został zaproponowany przez Radę Okręgu nr 12 Staromiejskie orz przyjęty przez radę Miasta Torunia w Harmonogramie konsultacji społecznych na 2014 r. (uchwała Rady Miasta Torunia nr 693/2014 z dnia 16.01.2014 r. w sprawie przyjęcia Planu Konsultacji Społecznych na 2014 r.).

II Przebieg konsultacji

Konsultacje odbywały się od 10 do 31 września 2014 r. i obejmowały następujące elementy:

a) **Spacer badawczy** zorganizowany w ramach konsultacji - odbył się 17 września w godzinach od 10.00 do 12.00. Termin spaceru badawczego został ustalony w porozumieniu ze stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, których zaproszono do udziału. Celem spaceru było zebranie uwag na temat ciągów pieszych w obszarze Zespołu Staromiejskiego. W spacerze wzięło udział 8 osób.

b) Uwagi i propozycje rozwiązań można było także przekazywać **internetowo**:

- zaznaczając je na interaktywnej mapie zespołu staromiejskiego,
- przesyłając na adres: www.konsultacje.torun.pl

Z tej możliwości skorzystało 7 osób.

c) Uwagi zgłoszone podczas spaceru, mailowo oraz za pomocą interaktywnej mapy były tematem **spotkania podsumowującego** w Centrum Sztuki Współczesnej 24 września o godz. 17.00. Podczas spotkania pracownicy Miejskiego Zarządu Dróg w Toruniu, Biura Toruńskiego Centrum Miasta oraz Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków odpowiadali na pytania i odnosili się do propozycji uczestników konsultacji. W spotkaniu wzięły udział 2 osoby.

d) **Akcja informacyjno-promocyjna.**

Poza wyszczególnionymi wyżej działaniami, konsultacjom towarzyszyła akcja informacyjna skierowana do mieszkańców i organizacji pozarządowych, w której zastosowano następujące narzędzia komunikacyjne:

- miejskie serwisy internetowe,
- usługę Toruń SMS,
- publikacje w lokalnych mediach,
- *newsletter* do organizacji pozarządowych,
- zaproszenia telefoniczne do skierowane do 4 organizacji pozarządowych.

III. Zestawienie uwag uczestników konsultacji społecznych

Konsultacje społeczne na temat ciągów pieszych na terenie Zespołu Staromiejskiego Zestawienie uwag

LP.	MIEJSCE	TREŚĆ UWAGI	ODPOWIEDŹ
<u>Uwagi dotyczące nierównej nawierzchni</u>			
1.	ul. Panny Marii	We wskazanym miejscu i w innych miejscach ciągi piesze w postaci ułożonych płyt nie są ciągłe, są w nich brukowane przerwy.	MZD: Obecnie wykonywane ciągi piesze są jednolite na całej długości (przyjęto do zaleceń dla przyszłych remontów).

2.	Ul. Ciasna (odcinek od Łaziennej do Mostowej)	Brak granitowych płyt ułożonych w ciągach pieszych	MZD, BMKZ: ul. Ciasna oraz ul. Podmurna będą remontowane. Płyty do ułożenia jedynie w ciągu po stronie południowej.
3.	Ul. Podmurna	Bruk jest zbyt wyboisty dla osób poruszających się na wózkach, do tego są wysokie krawężniki i zbyt wąski chodnik w niektórych miejscach. Wąskie chodniki – należałoby ciąg pieszy wpuścić w ulicę. Można ułożyć płyty granitowe na środku ulicy, podobnie jak to ma miejsca na ul. Ciasnej (na odcinku Mostowa – Podmurna) Na tej ulicy są miejsca do parkowania dla osób niepełnosprawnych, a jednocześnie trudno im z tej ulicy się wydostać.	MZD, BMKZ: ul. Ciasna oraz ul. Podmurna będą remontowane. Ze względów historycznych płyty granitowe na środku ulicy Podmurnej nie są do zaakceptowania. Należy wyłącznie poprawić chodnik poprzez ułożenie płyt i zwiększenie szerokości chodnika. Ulica do remontu - powinny być ułożone płyty granitowe szer. < 90 cm w chodniku. Bruk na jezdni do przełożenia. Należy zachować przekrój poprzeczny ulicy. MZD: W związku ze zmianą przepisów w najbliższym czasie nastąpi weryfikacja miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

4.	Rynek Nowomiejski	Na środku Rynku, przy budynku Fundacji Tumult brakuje ciągów pieszych o gładkiej nawierzchni – są zlokalizowane tylko dokoła Rynku.	Wokół „Tumultu” znajduje się aranżacja murów Ratusza Nowomiejskiego. Do zachowania bez zmian ze względu na szacunek do historii miasta.

5.	ul. Szeroka:	Zróźnicowanie wysokościowe jezdni i chodników jest kompletnie zbędne i wręcz szkodliwe, skoro jest to ciąg pieszy w całości.	MZD: Nie przewidujemy możliwości zmian w architekturze ulicy Szerokiej.
6.	Rynek Staromiejski	Kostka co prawda zaokrąglona od góry, ale wypłukane spoiwo między kostkami; Propozycja - zmiana nawierzchni na bruk takiego typu jak na Zaułku Prośowym	MZD: Rozpoczęto uzupełnianie spoin miałem kamiennym na Rynku Nowomiejskim, jeśli technologia się sprawdzi podobny zabieg przeprowadzimy na pozostałych ulicach.
7.	- Rynek Nowomiejski (szczególnie nawierzchnia przy skrzyżowaniu z ul. Św. Katarzyny i wzdłuż straganów z	Wystająca kostka brukowa i puste przerwy pomiędzy kostką, nierówności i krzywizny	MZD: Kostki brukowe są regulowane na bieżąco, wykonaliśmy uzupełnienie spoin miałem kamiennym, w celu wzmocnienia oraz zwiększenia komfortu.

	warzywami) - ul. Sukiennicza na odcinku od Jęczmiennej do Rynku Nowomiejskiego, (szczególnie w pobliżu skrzyżowania z Jęczmienną) - ul. Szewska - Most Pauliński		
<u>Uwagi dotyczące szerokości ciągów pieszych</u>			
8.	Ul. Żeglarska, Rynek Staromiejski, ul. Wielkie Garbary, ul. Szczytna, ul. Most Pauliński od Strumykowej do Podmurnej	Ciągi piesze zastawiane są przez letnie ogródki i kioski handlowe.	MZD oraz BMKZ w swoich decyzjach podkreśla zakaz stawiania ogródków na ciągach pieszych. Decyzje te są natomiast często nierespektowane przez przedsiębiorców. Trudno z tym walczyć. Pomysłem na przyszłość może być włączenie w skład komisji oceniającej przedstawicieli rady okręgu.

9.	- ul. Zaulek Prosowy (na wysokości I	Ciągi piesze zastawiane są przez parkujące samochody.	Uwaga zostanie niezwłocznie przekazana do Straży Miejskiej.

	Liceum Ogólnokształcącego - ul. Sukiennicza (odcinek między Jęczmienną a Wysoką) - ul. Małe Garbary (przy głównej siedzibie Hotelu Heban)		
10.	Uwaga o charakterze ogólnym	Donice na kwiaty/drzewa, stojaki rowerowe powinny być umieszczone w ciągu jezdni zamiast w ciągu chodnika (np. na ul. Chełmińskiej). Również letnie ogródki powinny w większym stopniu zajmować jezdnie niż chodniki i ich równe, przyjazne pieszym, płyty granitowe.	Nie zawsze jest to możliwe, ze względu na ograniczoną szerokość ulic i konieczność zachowania określonej w ustawie szerokości jezdni.
<u>Potrzeby osób z wózkami dziecięcymi oraz osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach</u>			
11.	Najważniejsze ciągi piesze	Chodnik powinien być na wyższym poziomie, żeby można było bezpośrednio (bez schodów) wjechać na wózek lub wejść do obiektów handlowych, usługowych i budynków użyteczności publicznej.	BMKZ: propozycje niemożliwa do realizacji ze względów konserwatorskich. Nienaturalna modernizacja powodująca likwidację zabytkowych wejść (schodów), zatarcie przekroju poprzecznego ulicy.
12.	Wejście do Teatru Horzycy	Schodek przed wejściem uniemożliwia wejście osobom poruszającym się na wózkach.	BMKZ: Wejście dla wózków znajduje się od strony południowej. Właściciel obiektu powinien zadbać o właściwe oznakowanie drogi dojścia do tego wejścia.
13.	ul. Panny Marii	Ciąg pieszy powinien być szerszy (zbyt wąski chodnik).	BMKZ: Są dwa ciągi (szerszy i węższy).
14.	Ul. Wielkie Garbary (przy Teatrze Baj Pomorski)	Brak obniżonego krawężnika dla osób niepełnosprawnych.	Planuje się remont modernizację tego fragmentu ulicy.

15.	Róg ul. Browarnej i ul. Ślusarskiej	Brak obniżonego krawężnika do zjazdu (na pozostałych rogach tego skrzyżowania są obniżone krawężniki).	MZD: Krawężnik zostanie obniżony.
16.	-skrzyżowanie Zaulek Prosowy, Małe	Zbyt wysokie krawężniki. Nie chodzi tylko o samo skrzyżowanie. Chodnik po płn. stronie Św. Jakuba w	MZD: Zbyt wysokie krawężniki są sukcesywnie obniżane w bieżącym utrzymaniu lub podczas

	Garbary, Wysoka, Dominikańska - skrzyżowanie ul. Św. Jakuba i ul. Piernikarskiej - ul. Przedzamcze - skrzyżowanie Piernikarskiej i Św. Jakuba	pewnym momencie się kończy i nie ma miejsca aby przemieścić się na chodnik południowy (np wózkiem inwalidzkim) z ułatwieniem w postaci obniżonego krawężnika.	realizacji inwestycji.
17.	Schody ze zjazdem dla wózków wzdłuż Woli Zamkowej w kierunku Stawu Komtura	Stopnie się kruszą a zjazd dla wózków jest zbyt blisko ściany	MZD: Wskazane miejsce zostanie sprawdzone w zakresie stanu technicznego.
18.	Schody na Bulwarze Filadelfijskim	Zjazdy dla wózków są ukruszone lub pod zbyt wysokim kątem. Nieprzyjemnie jedzie się też po "asfalcie" pokrywającym Bulwarowy deptak między ul. Mostową a Wolą Zamkową - wyrwy, pęknięcia z wybrzuszeniami i dziury.	MZD: Bulwar Filadelfijski jest przewidziany do rewitalizacji, w tej chwili podlega bieżącemu utrzymaniu. W najbliższym czasie zostanie ogłoszony konkurs na nowe zagospodarowanie tej przestrzeni, z uwzględnieniem warunków użytkowania przez osoby niepełnosprawne.
<u>Potrzeby osób niewidomych</u>			
19.	Najważniejsze ciągi piesze	Na najważniejszych ciągach pieszych powinny zostać umieszczone ciągi wypustek, które ułatwiają osobom niewidomym kierowanie się, a na przejściach przez jezdnie – guzki sygnalizujące osobom niewidomym początek jezdni.	MZD: Należy zwrócić się do organizacji pozarządowych o wskazanie propozycji ciągów. Odniesiemy się do tych propozycji razem z Miejskim Konserwatorem Zabytków.
20.	Ul. Piekary	Przejście dla pieszych przy ul. Różanej : Przejścia dla pieszych ułożone na przemian z płyt granitowych i kostki brukowej, mogą być mylące dla osób niewidomych – nie są w stanie stwierdzić, gdzie zaczyna się, a gdzie kończy się przejście dla pieszych.	Wstawki z kostki imitują oznakowanie przejścia dla pieszych. BMKZ: Możliwe jest jednak usunięcie pasów z kostki. MZD: Sprawdzimy możliwość zmiany nawierzchni przejścia dla pieszych.

Inne

21. Ul. Podmurna i inne ulice

Kratki przy budynkach powinny mieć szczelki ułożone prostopadle do ciągu pieszego. Jeśli są ułożone równoległe, koła wózka mogą w niej utknąć.

Uwaga jest słuszna.
MZD. Będziemy stosować proponowane rozwiązanie przy wszystkich kolejnych realizacjach.

Miasto Toruń

22.	ul. Podmurna na odcinku od Mostu Paulińskiego w stronę głównego budynku Urzędu Miasta	Część bliżej Mostu Paulińskiego jest bardzo wąska powinno zostać trwale zamknięta dla samochodów.	MZD: Zasady organizacji ruchu na terenie Zespołu Staromiejskiego były poddane konsultacjom społecznym w 2013 r. Na tej podstawie wypracowano zasady optymalne, uwzględniające potrzeby różnych użytkowników ulic: kierowców pojazdów, rowerzystów oraz pieszych.
23.	Uwaga o charakterze ogólnym	Ustanowienie "strefy zamieszkania" na terenie Starówki, brak zróżnicowania wysokościowego "chodników" i "jezdni".	MZD: Na terenie Starego Miasta obowiązuje strefa ograniczenia prędkości do 30 km/h. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach, z dnia 3 lipca 2003 r. (Dz. U. Nr 220, poz. 2181), w strefie zamieszkania obowiązują szczególne zasady ruchu drogowego: - pierwszeństwo pieszych przed pojazdami, - ograniczenie prędkości do 20 km/h, - parkowanie tylko w miejscach wyznaczonych. Dlatego też powstają ograniczenia związane z wprowadzeniem strefy zamieszkania: - likwidacja oznakowania pionowego B-36 „zakaz zatrzymywania się” wraz z tabliczką T-24 oznaczającą, że pojazd zostanie usunięty na koszt właściciela, a w konsekwencji, brak możliwości usunięcia pojazdów zaparkowanych w niewłaściwych miejscach, - pieszy może się poruszać swobodnie po całej udostępnionej do użytku publicznego przestrzeni i ma pierwszeństwo przed pojazdami, co może stanowić dla niego zagrożenie w sytuacji, gdy nie

			zauważy nadjeżdżającego pojazdu, - z przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym wynika, że w przypadku istnienia chodnika pieszy powinien poruszać się po chodniku (tak jak to jest w obszarze Starówki), co jest sprzeczne z ideą „strefy zamieszkania” (pierwszeństwo przed pojazdami), - powstanie konieczność wprowadzenia dużej ilości znaków drogowych określających początek i koniec parkingu wraz tabliczkami wskazującymi sposób parkowania oraz dużych tablic oznaczających początek i koniec „strefy zamieszkania”.
24.	Rynek Nowomiejski	Bardzo proszę przy okazji rozpatrzyć możliwość stworzenia na Rynku Nowomiejskim zielonego skweru z ławeczkami, na których mogliby posiedzieć starsi ludzie. Na tak dużej powierzchni z łatwością znalazłoby się miejsce na mini plac zabaw z piaskownicą.	BTCM: ławki na Rynku Nowomiejskim zostaną ustawione w październiku 2014.

Miasto Toruń

KONSULTACJE
SPOŁECZNE
Wpływy na Toruń

IV Dokumentacja fotograficzna

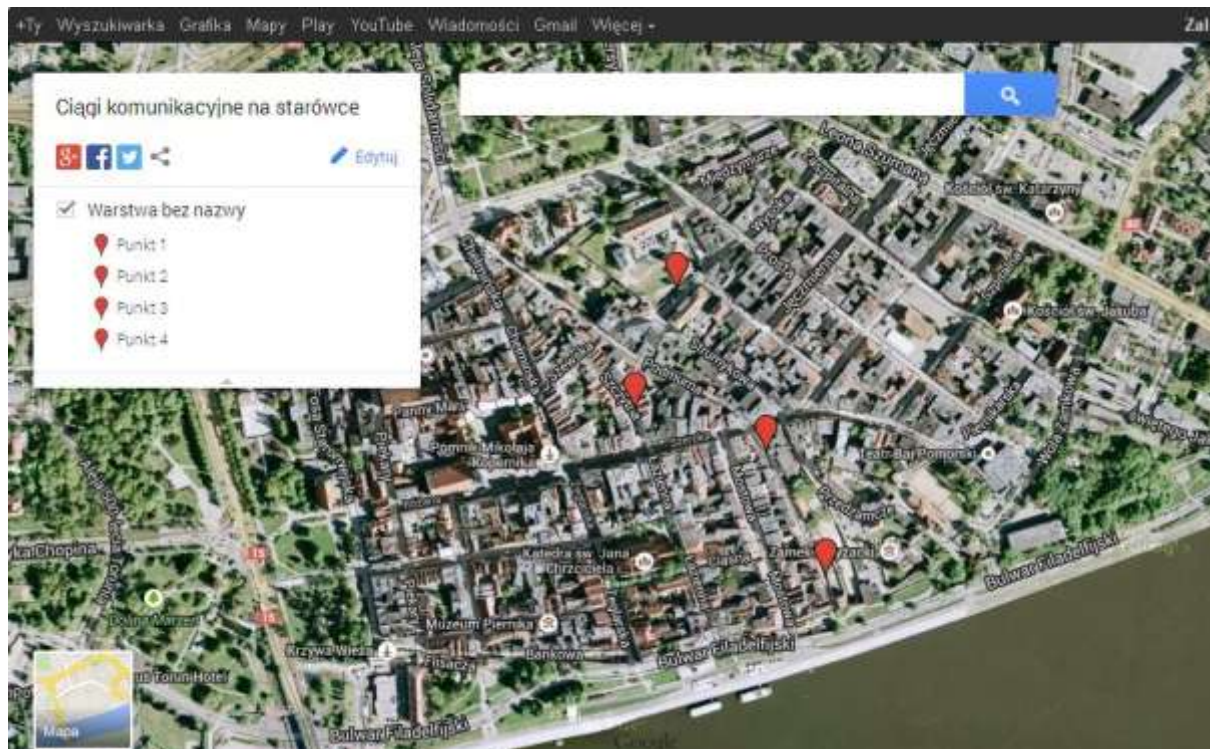

Spacer badawczy

Mapa interaktywna:

Miasto Toruń

Spotkanie podsumowujące:

V Podsumowanie konsultacji

Konsultacje społeczne dotyczące jakości ciągów pieszych na terenie zespołu staromiejskiego zostały przeprowadzone w terminie od 10 do 31 września 2014 r. przez Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji we współpracy z Biurem Miejskiego Konserwatora Zabytków, Biurem Toruńskiego Centrum Miasta oraz Miejskim Zarządem Dróg w Toruniu. W konsultacjach wzięło udział 16 osób. Łącznie wpłynęły 24 uwagi, do których odnieśli się urzędnicy odpowiedzialni za drogi oraz sprawy konserwatorskie.

Na podstawie uwag zgłoszonych przez uczestników, w porozumieniu z jednostkami współpracującymi wypracowano zestaw zaleceń do przyszłych remontów ulic wykonywanych na terenie zespołu staromiejskiego:

1. Podczas remontów należy zachować przekrój poprzeczny ulicy oraz inne cechy o charakterze historycznym i zabytkowym, zgodnie z zaleceniami Miejskiego Konserwatora Zabytków.
2. Ciągi piesze powinny mieć jednolitą nawierzchnię, ew. ciągły pas wykonany z gładkich płyt kamiennych (bez przerw pokrytych kostką).
3. W trakcie remontu ul. Ciasnej i ul. Podmurnej powinny zostać wykonane ciągi piesze przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.
4. Miejsca parkingowe powinny być zorganizowane w sposób niekolidujący z ciągami pieszymi.
5. Krawężniki powinny być obniżane, aby zapewnić ciąg pieszy dla osób z wózkami dziecięcymi oraz osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach.
6. Na przejściach dla pieszych powinny zostać umieszczone wypustki sygnalizujące osobom niewidomym początek jezdni.
7. Na najważniejszych ciągach pieszych powinny zostać umieszczone ciągi wypustek, które ułatwiają osobom niewidomym poruszanie się.
8. Kratki przy budynkach powinny mieć szczebelki ułożone prostopadle do ciągu pieszego.

Odrębnie wypracowano także zalecenia do wydawania decyzji na zajęcie pasa drogowego dla ogródków letnich oraz innych obiektów handlowych:

1. W wydawanych decyzjach powinien być podkreślany zakaz stawiania ogródków na ciągach pieszych.
2. W komisjach oceniających powinna być reprezentacja rady okręgu.

/-/